

Regionalni razvojni center Koper

RRA Južna Primorska

PRIORITY
ACTIONS
PROGRAMME

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE
IN PROSTOR

Program upravljanja z obalnim območjem CAMP Slovenija

PROGRAM SODELOVANJA JAVNOSTI, USPOSABLJANJA, JAVNE PROMOCIJE

Končno poročilo

Slavko Mezek
Regionalni razvojni center Koper

januar 2007

Občina
Divača

Občina
Hrpelje-Kozina

Občina
Ilirska Bistrica

Občina
Izola

Občina
Komen

Mestna občina
Koper

Občina
Piran

Občina
Sežana

KAZALO

1. UVOD.....	3
2. OPIS REZULTATOV PO MODULIH.....	3
2.1. MODUL 1: SODELOVANJE JAVNOSTI.....	3
2.1.1 <i>Horizontalna aktivnost Imagine (Sistemska analiza in analiza perspektiv trajnostnega razvoja).....</i>	4
2.1.2 <i>Zasnova prostorskega razvoja Južne Primorske (ZPR).....</i>	5
2.1.3 <i>Podrobnejša zasnova prostorskih ureditev obalnega pasu.....</i>	6
2.1.4 <i>Regionalna strategija trajnostnega razvoja turizma.....</i>	7
2.1.5 <i>Upravljanje zavarovanih območij narave.....</i>	8
2.1.6 <i>Regionalni program varstva okolja in vodnih virov.....</i>	8
2.1.7 <i>Vključitev CAMP-a v proces regionalnega razvojnega planiranja (priprava Regionalnega razvojnega programa Južne Primorske 2007-2013).....</i>	8
2.2 MODUL 2: USPOSABLJANJE.....	9
2.2.1 <i>Celovita presoja vplivov na okolje (CPVO).....</i>	9
2.3 MODUL 3: JAVNA PROMOCIJA.....	10
2.3.1 <i>Javne predstavitve in novinarske konference.....</i>	10
2.3.2 <i>Objave promocijskih člankov v tiskanih medijih.....</i>	12
2.3.3 <i>Spletna stran programa CAMP Slovenija.....</i>	13
2.3.4 <i>Dvojezična publikacija.....</i>	14
3. ZAKLJUČKI	14

1. UVOD

Namen horizontalnega projekta Sodelovanje javnosti, usposabljanje in javna promocija je bil, spodbuditi aktivno sodelovanje javnosti pri pripravi projekta CAMP ter motivirati in senzibilizirati javnost za vprašanja trajnostnega razvoja na obalnih območjih z zaledjem, s posebnim poudarkom na trajnostnem prostorskem načrtovanju.

Splošni cilji projekta so bili, spodbujati sodelovanje javnosti v procesih odločanja o prostorskih in razvojnih dokumentih na različnih ravneh, promovirati načela trajnostnega razvoja in trajnostnega (prostorskega) načrtovanja, kot tudi seznaniti ključne akterje z novimi pristopi in metodami v okviru prostorskega načrtovanja.

Specifični cilji posameznih modulov so bili:

Modul sodelovanje (vključevanje) javnosti: cilj je bil, izpolniti zakonsko predpisane oblike vključevanja javnosti v postopek priprave prostorskih aktov (prostorske konference, javne razgrnitve, javne obravnave), promovirati ter vključiti različne ciljne javnosti v ključne faze priprave odločitev posameznih projektov.

Modul usposabljanje: cilj je bil, seznaniti nosilce urejanja prostora ter druge akterje prostorskega načrtovanja z metodama planiranja s pomočjo scenarijev v okviru Sistemske analize in analize perspektiv trajnostnega razvoja, seznaniti jih z instrumentom strateška presoja vplivov na okolje ter z instrumentom prostorsko načrtovanje rabe morja v okviru integralnega upravljanja z obalnimi območji.

Modul javna promocija: v njegovem okviru se je širša javnost seznanila s temeljnimi načeli in praktičnim udeležanjem trajnostnega razvoja; širša javnost in strokovne javnosti pa so se seznanile tudi s programom CAMP, njegovim potekom, ključnimi dogodki in njegovimi rezultati.

2. OPIS REZULTATOV PO MODULIH

2.1. Modul 1: Sodelovanje javnosti

Projekt CAMP Slovenija je vzpostavil platformo za participacijo javnosti pri regionalnem načrtovanju. Javnost je bila vključena v projekt preko:

- horizontalne aktivnosti SPSA,
- aktivnosti v okviru posameznih projektov,
- integracije v proces regionalnega razvojnega programiranja (priprava Regionalnega razvojnega programa Južne Primorske za obdobje 2007-2013).

CAMP Slovenija je integriran v proces regionalnega razvojnega načrtovanja z vključitvijo ugotovitev in rezultatov njegovih projektov v Regionalni razvojni program (RRP) Južne Primorske 2007-2013. Pri pripravi le-tega je sodelovala tudi širša javnost. Posredovala je pripombe na vsebino dokumenta in predlagala regionalne projekte, ki naj bi jih v regiji realizirali v novem programskem obdobju. Projekti, ki se bodo izvajali v okviru RRP-ja, naj bi prispevali k povečanju dodane vrednosti na prebivalca ter zagotovili vzpostavitev osnovne okoljske infrastrukture za ravnanje z odpadki, odvajanje in čiščenje odpadnih voda, oskrbo s pitno vodo in trajnostno mobilnost. To sta najpomembnejša dolgoročna cilja regije. K njuni uresničitvi bo pripomoglo tudi nadaljnje izvajanje CAMP-ovih projektov.

2.1.1 Horizontalna aktivnost Imagine (Sistemska analiza in analiza perspektiv trajnostnega razvoja)

Projekt Imagine (SPSA – Sistemska analiza in analiza perspektiv trajnostnega razvoja) je igral zelo pomembno vlogo pri projektu CAMP Slovenija na dveh ravneh:

- pri integraciji posameznih CAMP-ovih aktivnosti in
- pri vključevanju širše javnosti v projekt.

V okviru projektnih aktivnosti je bilo vzpostavljeno sodelovanje različnih ciljnih skupin, končnih uporabnikov projektov, izvajalcev posameznih projektov in javnosti po načelih participacije, odprtega učenja in transparentne predstavitve povratnih informacij udeležencem. Udeleženih je bilo več kot 50 deležnikov, med njimi predstavnikov lokalnih, regionalnih in nacionalnih organov, nevladnih organizacij, izvajalcev posameznih CAMP-ovih projektov ter ostalih predstavnikov javnosti. Delavnice so potekale na različnih lokacijah po regiji:

- 1. delavnica (12. in 13. januarja 2005) v prostorih Mestne občine Koper,
- 2. delavnica (9. in 10. februarja 2005) v prostorih Območne obrtne zbornice Piran v Luciji,
- 3. delavnica (6. in 7. aprila 2005) v prostorih Občine Sežana,
- 4. delavnica (25. in 26. maja 2005) v Manziolijevi palači v Izoli,
- 5. delavnica (22. in 23. junija 2005) v prostorih Mestne občine Koper.

Vse delavnice sta vodila dr. Simon Bell iz Velike Britanije in Elisabeth Coudert, oba predstavnika Blue Plana, regionalnega akcijskega centra v okviru organizacijske strukture MAP – Mediteranskega akcijskega programa.

Udeleženci so v okviru procesa Imagine – SPSA opredelili osnovni okvir programa upravljanja obalnega območja, saj so opredelili ključne značilnosti in probleme sedanjega stanja, indikatorje za opis stanja, scenarije nadaljnjega razvoja (trend scenarij, željeni scenarij), vizijo, okvirne smernice programa ukrepov in marketinški plan, ki opredeljuje način popularizacije rezultatov procesa med ključnimi deležniki.

Udeleženci prve delavnice so opredelili glavne probleme v regiji, določili prioritete, prihodnje naloge in potrebne aktivnosti. Na drugi delavnici so bili opredeljeni indikatorji, ki po mnenju sodelujočih najbolj ponazarjajo razmere v regiji. Iz nabora skoraj 100 indikatorjev trajnostnega razvoja so udeleženci s soočanjem mnenj izbor skrčili na 30. Določili so mejne vrednosti izbranih indikatorjev, ki odražajo idealno stanje oz. razmere v okviru trajnostnega razvoja. Indikatorji so bili ponazorjeni z AMOEBA grafi. Delovne skupine so rezultate predstavile širšemu krogu deležnikov (predstavnikom vlagateljev, družb, lokalne skupnosti in ostalim). Glavna naloga tretje delavnice je bila, določiti različne scenarije prihodnjega razvoja. Priprava scenarijev se je nadaljevala tudi na četrti delavnici. Izvajalci podprojektov so na njej predstavili svoje rezultate in širšo javnost seznanili z ugotovitvami. Udeleženci pete delavnice so spoznali osnove marketinga in načine posredovanja podatkov deležnikom. V nadaljevanju so prisotni izluščili ključne rezultate projekta SPSA. V petih delavnicah so oblikovali scenarije prihodnjega prostorskega razvoja na podlagi trendov in projekcije možnih stanj indikatorjev v prihodnosti ter zaželeno razvojne smernice. Metoda Imagine – SPSA, ki so jo uporabljali udeleženci delavnic, naj bi bila uporabna tudi v prihodnje pri reševanju ključnih strateških vprašanj o nadaljnjem razvoju občin, regije in države.

Med projektom smo se soočali z nezadostno udeležbo predstavnikov nekaterih izvajalcev CAMP-ovih podprojektov. Teden dni pred prvo delavnico, 6. januarja 2005, je bil zato sklican sestanek, na katerem se je želelo ključnim predstavnikom predstaviti pomen sodelovanja na delavnicah. Kljub

temu njihova udeležba ni bila zadovoljiva. Nekoliko izboljšala se je šele po pisnem posredovanju z najvišjih ravni - direktorja regionalnega centra Blue Plana ter ministra za okolje in prostor.

2.1.2 Zasnova prostorskega razvoja Južne Primorske (ZPR)

V okviru projekta so bile izvedene nekatere aktivnosti vključevanja javnosti v pripravo prostorskih aktov, kot jih je zahteval tedaj veljavni Zakon o urejanju prostora. Ministrstvo za okolje in prostor je sklicalo prvo prostorsko konferenco 23. septembra 2004 v Kopru. Na njej je bil predstavljen osnutek programa priprave Regionalne zasnove prostorskega razvoja (RZPR) za Južno Primorsko. Namen je bil pridobiti in uskladiti priporočila, usmeritve in interese lokalne skupnosti, gospodarstva, interesnih združenj in javnosti v zvezi s pripravo omenjenega dokumenta.

Občinski sveti osmih južnoprimorskih občin so obravnavali program priprave RZPR. Koordinator projekta je prisostvoval večini sej občinskih odborov, pristojnih za prostorsko planiranje, in sejam občinskih svetov. Predstavil je program priprave, svetnice in svetniki pa so nato o njem razpravljali in odločali. Do prve polovice septembra 2005 so dokument potrdile vse občine.

Izvajalec projekta ZPR, podjetje ACER Novo mesto d.o.o., je v okviru prve in druge faze projekta izvedel tri delavnice z občinskimi predstavniki. Prva delavnica na temo pregleda prostorskih problemov in razvojnih možnosti obalnega in kraškega območja je potekala 9. decembra 2004. Razdeljena je bila na dva dela. Izvajalec se je v prvem delu sestel s predstavniki treh obalnih občin Kopra, Izole in Pirana, v drugem pa s predstavniki štirih kraških občin Divače, Hrpelja-Kozine, Sežane in Komna ter Ilirske Bistrice. Predstavniki občin so izvajalca seznanili z aktualnimi in najpomembnejšimi prostorskimi težavami, s katerimi se soočajo, ter orisali prihodnje načrte. Dogovorili so se tudi, katero prostorsko dokumentacijo bodo posredovali izvajalcu.

Druga delavnica je potekala 8. marca 2005 v Sežani. Prisostvovali so ji predstavniki osmih južnoprimorskih občin, Regionalnega razvojnega centra Koper ter Ministrstva za okolje in prostor. Prisotni so najprej podali pripombe na analizo stanja, s katerimi je izvajalec dopolnil poročilo druge projektne faze. Predlagali so vmestitev še nekaterih tematik v analizo ter bolj usmerjeno oblikovanje SWOT analize. Izvajalec je v nadaljevanju izpostavil teme regijskega pomena, ki jih bo v nalogi podrobneje obdelal, občinski predstavniki pa so na to podali svoje predloge. Določili so obseg analize ranljivosti prostora. Glede variant razvoja so se strinjali, da morajo temeljiti na razvoju več polov v regiji – urbanih naselij in zaledja. Nazadnje so določili prihodnje naloge v okviru projekta.

Tretja delavnica je bila 25. aprila 2005 v Divači. Udeležili so se je predstavniki občin, izvajalci posameznih CAMP-ovih podprojektov, nevladnih organizacij in civilnih združenj, kot tudi predstavniki ministrstva za okolje in prostor. Namenjena je bila predstavitvi in obravnavi strokovnih podlag, študij ranljivosti, možnih variant prostorskega razvoja ter predlogu vizije prostorskega razvoja v regiji. Po uvodni predstavitvi izvajalca so prisotni podali svoja mnenja o posameznih delih vnaprej pripravljenega gradiva.

9. in 10. novembra 2005 so potekale v Sežani štiri delavnice, na katerih je izvajalec pripravljeno gradivo predstavil ključnim sektorjem, ki vplivajo na prostorski razvoj. Temi prve delavnice sta bili promet in druga infrastruktura, udeleženci druge so govorili o razvoju mest, gospodarskih con in turizma, tretja delavnica je bila namenjena varstvu kulturne dediščine in narave, četrta pa kmetijstvu, mineralnim surovinam in upravljanju z vodami. Izvajalec projekta je na začetku vsake

delavnice predstavil izhodišča, opredelil regionalne ravni obravnave oz. kriterijev, predstavil okvirno vizijo in cilje prostorskega razvoja regije ter ključne doslej identificirane projekte oz. ukrepe. Prisotni so nato dopolnili predstavljena izhodišča, seznamu ključnih dolgoročnih sektorskih projektov (prostorskih ureditev) so dodali vidike regionalnega vpliva, podali so pripombe na predstavljeno vizijo, cilje in strategije prostorskega razvoja, opredelili so možne konfliktno interese in predlagali načine njihovega reševanja, izpostavili so potrebne dopolnitve strokovnih podlag in predlagali izdelavo novih, ki jih bo treba še naročiti za pripravo RZPR-ja.

Ministrstvo za okolje in prostor je v dopisu Regionalnemu razvojnemu centru Koper, 29. decembra 2005, podalo svoje stališče in predloge o nadaljevanju projekta skladno z novo zakonodajo. Ministrstvo je predlagalo, da je pripravljena gradiva treba prilagoditi regionalnemu prostorskemu planu, ki ga predpisuje novi zakon o prostorskem načrtovanju. Do takrat naj se postopek priprave regionalne zasnove ustavi oziroma nadaljuje v skladu z novim zakonom, ko bo le-ta sprejet .

Marca 2006 je obiskal Regionalni razvojni center Koper strokovnjak s področja prostorskega planiranja Brian Shipman iz Oddelka za planiranje grofije Cornwall iz Velike Britanije. Svetoval je, kako že pripravljena gradiva v okviru RZPR prilagoditi novim pogojem, in sodeloval pri pripravi predloga nadaljevanja projekta. Ta je bil predstavljen predstavnikom občin ter ministrstva za okolje in prostor na sestanku v prostorih Regionalnega razvojnega centra Koper 29. marca 2006. Prisotni so se strinjali s predlaganimi spremembami.

Septembra 2006 je bil sklenjen dodatek k pogodbi z izvajalcem za izdelavo naloge Izdelava regionalne zasnove prostorskega razvoja za Južno Primorsko. V njem se je na novo opredelila vsebina 3. in 4. faze naloge.

10. oktobra je potekala v Kopru delavnica v okviru priprave Zasnove prostorskega razvoja za Južno Primorsko za občinske predstavnike s področja prostorskega planiranja. Namenjena je bila pregledu povzetka analitične faze projekta, predlogom in skupnemu oblikovanju vizije, ciljev in strategije prostorskega razvoja ter dogovoru o nadaljnjih aktivnostih. Druga delavnica je potekala 8. novembra prav tako v Kopru. Prisotni so se seznanili s predlogom prostorskih zasnov, ukrepov in projektov po področjih. Predstavnica izvajalca je uvodoma predstavila Zasnovo prostorskega razvoja za Južno Primorsko – zasnove in načrt ukrepov za njihovo uresničitev ter opravljene aktivnosti. Prisotni so nato podali predloge za dopolnitev gradiva.

2.1.3 Podrobnejša zasnova prostorskih ureditev obalnega pasu

Prva prostorska delavnica za strokovno javnost v okviru projekta je potekala 30. avgusta 2005 v Kopru pod vodstvom prof. mag. Petra Gabrijelčiča iz Fakultete za arhitekturo, Univerze v Ljubljani. Njen namen je bil preveriti metodološki pristop in vsebino predlaganih rešitev. Izvajalci so predstavili scenarije prostorskega razvoja obalnega pasu, kriterije vrednotenja, prioriteta območja obravnave in razvojne modele. Izobraževanja so se udeležili predstavniki naročnikov (Regionalnega razvojnega centra Koper, Ministrstva za okolje in prostor – Uprave za prostorski razvoj), predstavniki treh obalnih občin s področja urejanja prostora, predstavniki nosilcev urejanja prostora, Univerze na Primorskem ter projekta RZPR.

Na delavnici so bili podani številni konstruktivni predlogi ter metodološke in vsebinske pripombe. Metodološko so udeleženci podprli pristop k prostorski obravnavi obalnega pasu, opozorili pa so na pomanjkljivosti pri obravnavi infrastrukture v prostoru. Podali so vsebinske predloge o tem, kako dopolniti posamezne vsebine v prostoru. Ponovno so poudarili, da je ključni problem urejanja

prostora v obalnih občinah urejanje prometa. Izdelovalec naloge je potrdil dejstvo in ugotovil, da je primarni nivo reševanja prometa na regionalni ravni in na ravni treh obalnih občin. Pozitivni učinki nove prometne ureditve pa morajo biti vidni tudi v pasu priobalnih zemljišč, za kar so bila podana pravila podrobnejšega urejanja v četrti fazi naloge (pravila glede dostopnih poti, obalne promenade, dostopov z motoriziranimi vozili, pomorski potniški promet, površine mirujočega prometa). Razpravljalci so se dotaknili tudi vprašanja pridobivanja novih površin obale z nasipanjem v morje, seveda ob umetnih in hkrati degradiranih delih obale. Skupnega stališča razpravljalcev o tej problematiki ni bilo mogoče doseči.

Izdelovalci so s prostorsko delavnico pridobili ustrezen odziv in nekaj priporočil za nadaljevanje dela, ki je izoblikovalo dokončne opredelitve obalnega pasu in potrebne usmeritve za njegovo urejanje.

Ministrstvo za okolje in prostor in Regionalni razvojni center Koper sta organizirala v Kopru 24. februarja 2006 posvetovanje na temo Slovenija in Sredozemska strategija trajnostnega razvoja. Udeleženci so se seznanili z vsebino projektov Slovenija in trajnostni razvoj v Sredozemlju/Jadranu ter CAMP-a Slovenija v luči priprave novega razvojnega programa za Južno Primorsko, s Sredozemsko strategijo trajnostnega razvoja kot razvojne priložnosti za Slovenijo, univerze pa so predstavile svojo vlogo pri povezovanju znanj za trajnostni razvoj.

2.1.4 Regionalna strategija trajnostnega razvoja turizma

Izvajalec, Hosting d.o.o., je pripravil dve delavnici. Prva je potekala 29. marca 2005 v Kopru. Udeležili so se je predstavniki občin, zadolženi za področje gospodarstva ali turizma, Regionalnega razvojnega centra Koper in izvajalci podprojekta Podrobnejša zasnova prostorskih ureditev obalnega pasu. V uvodnem delu delavnice so bili predstavljeni namen in cilji projekta, metode dela ter ključna vprašanja turističnega razvoja. Sledilo je oblikovanje SWOT analize projektnega območja, pri čemer so aktivno sodelovali vsi udeleženci. Prisotni so pregledali tudi seznam obstoječih turističnih razvojnih projektov občin, predstavnik Regionalnega razvojnega centra Koper pa je podal informacijo o vsebini delavnic SPSA ter predstavil primer dobre prakse trajnostnega pristopa k razvoju destinacije.

Druga delavnica je bila namenjena predstavnikom občin in javnih institucij s področja kmetijstva ter varovanja okolja. Potekala je 13. maja 2005 v Sežani. Predstavnica izvajalca je predstavila nekaj osnovnih statističnih podatkov o številu nočitev na območju slovenske Istre, Krasa in občine Ilirska Bistrica, turističnih zmogljivostih in vrstah turizma, značilnih za posamezno območje. Prisotni so nato oblikovali seznam kulturnih in naravnih znamenitosti posameznega območja, ki bi jih lahko izpostavili kot turistični potencial regije in jih tržili. Udeleženci so razpravljali tudi tem, kakšno obliko bi morala imeti organizacija, ki bi skrbela za razvoj turizma v regiji in trženje turistične ponudbe.

Izvajalec je pripravil naslednji delavnici 24. in 25. novembra 2005 v Divači in Kopru, na katerih je predstavil delovno gradivo: analizo stanja, osnutek strategije trajnostnega razvoja turizma ter ostalo doslej pripravljeno gradivo predstavnikom javnega, zasebnega in civilnega sektorja na področju turizma z območij Krasa, Ilirske Bistrice in slovenske Istre. Udeleženci so se uvodoma seznanili z vsebino in namenom projekta CAMP Slovenija ter s projektom Regionalna strategija trajnostnega razvoja turizma. Izvajalec jim je nato predstavil osnutek strategije, vizijo razvoja turistične destinacije do leta 2012, strateške razvojne cilje in usmeritve v trajnostni razvoj turizma, koncept nosilnih zmogljivosti prostora in predlagane razvojne usmeritve. Med razpravo je pridobil mnenje

lokalnih akterjev o predstavljenih temah, informacije o problemih in predvidenih razvojnih projektih ključnih nosilcev trajnostnega turizma, podatke za opredelitev kazalnikov mejnih vrednosti, identificiral pa je tudi konkurenčne prednosti obstoječih in novih turističnih proizvodov kot osnovo za oblikovanje marketinškega načrta.

2.1.5 Upravljanje zavarovanih območij narave

Javnost je lahko sodelovala pri projektu na dvodnevni izobraževalni delavnici za potencialne upravljalce zavarovanih območij in območij Natura 2000 14. in 15. oktobra 2005 v Seči pri Portorožu. Delavnice se je udeležilo prek 25 udeležencev - predstavnikov lokalnih skupnosti, zavarovanih območij, nevladnih organizacij in zainteresiranih posameznikov. Prvi dan so poslušali predavanja v treh tematskih sklopih: pravne podlage za razglašanje in upravljanje z zavarovanimi območji in območji omrežja Natura 2000, spoznali so delo in pristojnosti naravovarstvene nadzorne službe in vsebine naravovarstvene interpretacije v zavarovanem območju ter sodelovali v diskusijah. Naslednji dan je najprej potekal organiziran terenski ogled s poudarki na konkretnih upravljalških problemih v Krajinskem parku Sečoveljske soline, sledila pa so predavanja in diskusija o zagotavljanju varnosti za obiskovalce zavarovanih območij. Predavatelji so bili iz Krajinskega parka Sečoveljske soline in Triglavskega narodnega parka.

Ocena udeležencev po zaključku delavnice je bila dobra. Pokazala je, da je bilo izobraževanje uspešno. Večina prisotnih je izpostavila potrebo po pogostejši organizaciji takšnih in podobnih izobraževalnih vsebin za upravljalce zavarovanih območij.

2.1.6 Regionalni program varstva okolja in vodnih virov

Javna predstavitev rezultatov naloge, ki jo je pripravil izvajalec, Inštitut za vodarstvo d.o.o., je potekala na delavnici za predstavnike občin in gospodarskih javnih služb (komunalnih podjetij) 15. decembra 2005 v prostorih Mestne občine Koper. Prisotni so se seznanili z modelom za spremljanje in analizo občinskih programov odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda, ki bo omogočil realno oceno izvedljivosti omenjenih programov ter načrtovanje tarifnih pravilnikov in celoten program investicij. Udeleženci so podali priporočila izvajalcu za nadaljevanje in zaključek naloge.

2.1.7 Vključitev CAMP-a v proces regionalnega razvojnega planiranja (priprava Regionalnega razvojnega programa Južne Primorske 2007-2013)

Ugotovitve in rezultati projektov CAMP-a Slovenija so bili vključeni v proces regionalnega razvojnega načrtovanja prek Regionalnega razvojnega programa Južne Primorske (RRP) 2007-2013. Pri njegovi pripravi so sodelovali tako ključni deležniki kot širša javnost. Pripravo dokumenta sta nadzirala Svet južnoprimorske regije, ki ga sestavljajo župani vseh južnoprimorskih občin, in Regionalni razvojni svet južnoprimorske regije, v katerem sodelujejo tudi drugi deležniki: predstavniki gospodarstva, občin, sindikatov, upravljalcev zavarovanih območij, nevladnih organizacij in italijanske narodnosti. Širša javnost je sodelovala pri pripravi strateškega in operativnega dela dokumenta. Gradiva, pripravljena v okviru CAMP-a, so bila ena od podlag za pripravo RRP-ja, s katerim se je seznanila javnost, obravnavali pa so ga tudi pristojni odbori. Na ta način je bil CAMP vključen v proces regionalnega razvojnega programiranja. Da bi zagotovil nadaljevanje CAMP-a Slovenija tudi po njegovem uradnem zaključku, je Programski odbor sprejel

priporočilo, naj se naloge CAMP-ovih upravljaljskih organov prenesejo na upravljaljsko strukturo regionalnega razvojnega programa.

Rezultate, pridobljene v okviru projekta, je uporabil odbor za gospodarstvo Regionalnega razvojnega sveta Južne Primorske pri pripravi RRP-ja Južne Primorske 2007-2013. Na prvi konferenci za širšo javnost, ki je potekala 7. aprila 2006 v Sežani, je predstavil ugotovitve socio-ekonomske in demografske analize, SWOT analizo ter analizo realizacije projektov iz prejšnjega regionalnega razvojnega programa. Prisotni so zatem podali pripombe na predstavljeno gradivo. 11. maja 2006 je v Hrpeljah potekala skupna konferenca vseh štirih odborov za pripravo RRP-ja (ostali trije odbori so: za človeške vire, infrastrukturo, okolje in prostor ter razvoj podeželja), na kateri so se prisotni seznanili z vsebino pripravljenega in dopolnjenega gradiva ter s predlogi prioriternih programov in aktivnosti. 30. maja 2006 bila na Mašunu prva skupna delavnica vseh odborov v okviru priprave druge faze dokumenta, na kateri so člani odborov podali predloge prioriternih projektov za svoja področja, tudi turizma. Junija je bil objavljen javni poziv za posredovanje predlogov prioriternih projektov. 19. junija 2006 je potekala v Kopru posebna delavnica za področje turizma, na kateri naj bi oblikovali prioritete regionalne projekte na tem področju. Izvajalec projekta, Hosting d.o.o., je predstavil ključne rezultate turistične strategije, pripravljene v okviru CAMP-a, in predlog smernic razvoja regije na področju turizma. Udeleženci so razpravljali tudi o možnostih in oblikah vzpostavitve skupne upravljaljske turistične strukture. 20. junija 2006 so člani odbora za gospodarstvo pregledali prispеле predloge za prednostne regionalne projekte in jih ustrezno razvrstili. Naslednja skupna delavnica vseh odborov je potekala 6. julija 2006 v Kopru. Na njej so bili predstavljeni vsi prispeli projektni predlogi. Prisotni so se izrekli o predlaganih projektih, posredovali so svoja mnenja in popravke. Pripravljenci RRP-ja so zbrali vse pripombe in gradivo ustrezno popravili. 20. julija 2006 je bila v Kopru zaključna konferenca, na kateri je bil predstavljen celoten dokument s posebnim poudarkom na prednostnih projektih. Prisotni so podali nekaj pripomb, ki so jih pripravljenci dokumenta smiselno upoštevali.

Analize in ugotovitve v okviru projektov Podrobnejša zasnova prostorskih ureditev obalnega pasu, opisana v točki 2.1.3, Upravljanje zavarovanih območij narave, opisano v točki 2.1.5, ter Regionalni program varstva okolja in vodnih virov, opisan v točki 2.1.6., je v okviru priprave RRP-ja 2007-2013 upošteval odbor za infrastrukturo, okolje in prostor. Člani so predstavili širši javnosti ugotovitve socio-ekonomske analize in SWOT analize 6. aprila 2006 v Kopru. Do 11. maja 2006, ko je bila skupna konferenca vseh odborov v Hrpeljah, je potekalo zbiranje pripomb na aprila predstavljeno gradivo. Tudi člani tega odbora so prisostvovali skupni konferenci na Mašunu, 30. maja 2006. Določili so nabor prioriternih projektov s področij trajnostne mobilnosti v regiji, javnih storitev, prostorskega načrtovanja, energetike in upravljanja z obalnim območjem. Odbor je na sestanku 29. junija 2006 pregledal predloge prioriternih projektov, ki so prispeli po objavljenem javnem pozivu. Seznam prednostnih projektov so predstavili na skupni konferenci vseh odborov 6. julija 2006 v Kopru. Člani odbora pa so 20. julija 2006 prav tako v Kopru sodelovali na zaključni konferenci priprave RRP-ja in na njej predstavili načrte na področju okolja in prostora.

2.2 Modul 2: Usposabljanje

2.2.1 Celovita presoja vplivov na okolje (CPVO)

V obdobju od novembra 2004 do junija 2005 sta potekali dve usposabljanji v okviru seznanjanja z sodobnimi orodji prostorskega planiranja. Prvo usposabljanje, na katerega je bil povabljen širši krog ciljnih skupin, je bilo namenjeno seznanitvi s celovito presojo vplivov na okolje, instrumentom, ki ga zahteva Direktiva 2001/42/EC. Udeleženci so se seznanili z zakonodajo s tega področja,

postopki priprave CPVO-ja, nameni in cilji ter podrobnejšo predstavitev primerov že izvedenih presoj. Na drugi posvet o odnosu med integralnem upravljanjem z obalnim območjem ter regionalnim prostorskim planiranjem pa je bila povabljena ožja strokovna javnost, ki se ukvarja neposredno s prostorskim planiranjem, predstavniki Ministrstva za okolje in prostor ter občin.

Prvo usposabljanje, 2. junija 2005, v Kopru, je bilo namenjeno predstavnikom ministrstev, občin, izobraževalnih in razvojnih institucij, regionalnim razvojnim agencijam, zavodom za varstvo narave in kulturne dediščine, lokalnim skupnostim, nevladnim organizacijam, podjetjem, ki se ukvarjajo z varovanjem okolja ter izvajalcem CAMP-ovih podprojektov. Predstavniki Ministrstva za okolje in prostor so predstavili evropsko in slovensko zakonodajo, orisali so korake izvedbe CPVO-ja, namene in predvidene rezultate, načine ocenjevanja planov, izpostavili so slovenske izkušnje, konkreten primer pa je orisal dr. Branko Kontić z Instituta Jožef Stefan. Predstavljena sta bila tudi prostorsko planiranje in izvedba strateške presoje vplivov na okolje v Veliki Britaniji na primeru južne Anglije, o čemer je spregovoril Brian Shipman z Oddelka za planiranje grofije Cornwall. Sledila je diskusija, na kateri so prisotni posredovali priporočila, namenjena predvsem predstavnikom ministrstva za okolje in prostor, odgovornim za izvedbo CPVO-ja.

3. junija 2005 je potekalo v Ljubljani še drugo usposabljanje o povezanosti integralnega upravljanja z obalnimi območji in sodobnih pristopih k prostorskemu načrtovanju rab morja. Na njem so se zbrali predstavniki občin in izvajalcev CAMP-ovih podprojektov zato, da bi izmenjali mnenja in se podrobneje seznanili z britanskimi izkušnjami, ki jih je ponovno predstavil Brian Shipman. Izvajalci podprojektov so na srečanju spregovorili tudi o opravljenem delu, tako so občinski predstavniki dobili vpogled v potek CAMP-a.

2.3 Modul 3: Javna promocija

Tehnični sekretariat programa CAMP Slovenija je javnost seznanjal z vsebino in aktivnostmi v okviru CAMP-a na več načinov: prek novinarskih konferenc, z objavo promocijskih člankov v tiskanih medijih in objavami na spletni strani programa.

2.3.1 Javne predstavitve in novinarske konference

Javne predstavitve

Koordinator je predstavil projekt CAMP Slovenija študijski skupini iz Črne gore, ki je obiskala Regionalni razvojni center Koper 14. septembra 2005. V skupini so bili predstavniki različnih ministrstev in vladnih uradov ter občin. Obisk je bil namenjen seznanitvi z izkušnjami z izvajanjem projekta CAMP Slovenija ter z informacijsko podporo področju urejanja prostora v Mestni občini Koper. Delegacija je obiskala tudi Morsko biološko postajo v Piranu ter Občino Piran.

Slovenija je med 8. in 11. novembrom 2005 gostila udeležence 14. rednega zasedanja pogodbenic Konvencije o varstvu morskega dna in obalnih območij Sredozemlja in njenih protokolov (Barcelonska konvencija), na katerem je prevzela dveletno predsedovanje temu organu. Dan pred uradnim začetkom zasedanja sta potekali predstavitve CAMP-a Slovenija mednarodni javnosti in novinarska konferenca, na kateri so se novinarji seznanili s trenutnimi aktivnostmi projekta. Predsednica Programskega sveta Valentina Lavrenčič je prisotnim spregovorila o zaključkih seje programskega sveta, ki je pred tem potekala v Piranu. Predstavniki PAP/RAC-a Marko Prem je

spregovoril o CAMP-ovih projektih v Mediteranskem akcijskem planu, sledile so predstavitve projekta CAMP Slovenija in posameznih podprojektov.

Koordinator je vsebino in potek CAMP-a predstavil tudi udeležencem konference. V ta namen so bili pripravljene prezentacija in dvojezična, slovensko-angleška publikacija .

8. novembra 2005 je koordinator sodeloval na okrogli mizi na regionalnem RTV centru Koper – Capodistria na televiziji Koper, na kateri je bilo govora o 14. rednem zasedanju pogodbenic Konvencije o varstvu morskega dna in obalnih območij Sredozemlja in njenih protokolov. Med razpravo je promoviral projekt CAMP Slovenija. Oddaja je bila na sporedu ob 18. uri in je trajala 45 minut.

V organizaciji Komisije za urejanje in zaščito naravnega in urbaniziranega prostora na teritoriju in akvatoriju krajevne skupnosti Portorož je bilo 23. februarja 2006 v prostorih Krajevne skupnosti Portorož predavanje na temo možnosti uporabe metode SPSA/Imagine na primeru priprave nove prostorske strategije občine Piran. Predavanje je vodil Igor Maher. Prisotnim je pojasnil, kaj je metoda Imagine, komu je namenjena, njene posebnosti in prednosti v primerjavi z metodami dela, ki so trenutno v rabi. Spregovoril je o planiranju scenarijev trajnostnega razvoja, zbiranju in uporabi razpoložljivih podatkov za merjenje uspešnosti trajnostnega razvoja, o pripravi marketinškega načrta, orisal je primere dobrih praks doslej izvedenih projektov Imagine v Sredozemlju, nazadnje pa prikazal, kako bi lahko metodo uporabili v praksi na primeru priprave nove strategije prostorskega razvoja občine Piran.

16. maja 2006 je bil v Celju mednarodni posvet Prostorsko in razvojno načrtovanje za učinkovitejšo koriščenje sredstev v lokalni skupnosti s primeri dobre prakse iz Slovenije in držav Evropske unije. Namen posveta je bil predstaviti pričakovane vplive gospodarskih reform na regije in občine ter ukrepe države na področju prostorskega načrtovanja in razvojnega planiranja, ki so pomembni za priprave projektov za financiranje iz evropskih skladov. Udeleženci so se seznanili s primeri dobrih praks iz držav Evropske unije in Slovenije ter z ukrepi za celovito in pravočasno urejanje podatkov o prostoru za potrebe prostorskega načrtovanja, priprave investicij in gospodarjenja z zemljišči. Na posvetu sta bila predstavljena tudi projekt CAMP Slovenija in ZPR.

V Strunjanu je 25. maja 2006 potekalo mednarodno strokovno srečanje Ohranjanje biotske raznovrstnosti v Severnem Jadranu ob izidu publikacije Ogrožene vrste in habitatni tipi v slovenskem morju, ki je nastala v okviru sodelovanja Zavoda RS za varstvo narave z Uradom za mednarodno sodelovanje Kneževine Monako. Koordinator projekta je CAMP Slovenija predstavil javnosti in aktivnosti v okviru podprojekta Upravljanje zavarovanih območij narave.

Ministrstvo za okolje in prostor je organiziralo v sodelovanju s Sredozemskim akcijskim načrtom (UNEP/MAP) in njegovima regionalnima centroma za informacijske in komunikacijske aktivnosti (INFO/RAC) in za čistejšo proizvodnjo (RAC/CP) 5. in 6. junija 2006 v Portorožu mednarodno konferenco Strategija za trajnostni razvoj Jadrana/Sustainable Development Strategy for the Adriatic. Slovenija je konferenco pripravila v okviru dveletnega predsedovanja Mediteranskemu akcijskemu načrtu. Z njeno pomočjo je želela okrepiti meddržavno sodelovanje pri pripravi načrta upravljanja z morskim okoljem v ekoregiji Jadrana. Udeleženci so obravnavali Sredozemsko strategijo za trajnostni razvoj, subregionalni pristop k jadranski ekoregiji, prostorsko planiranje, načrt za ravnanje v primeru onesnaženj v Jadranu, IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control), vprašanje partnerskega povezovanja ter informacijske in komunikacijske strategije. Na konferenci je bil predstavljen tudi projekt CAMP Slovenija.

Novinarske konference

Prva novinarska konferenca je potekala 13. januarja 2005, v Kopru, po zaključku prve delavnice SPSA. Koordinator programa CAMP Slovenija je javnosti predstavil vsebino programa, potekajoče podprojekte in vsebino delavnic SPSA. Novinarski konferenci so prisostvovali tudi oba moderatorja delavnic SPSA ter predstavnik ministrstva za okolje in prostor. Predstavnik sežanske občine je spregovoril o pričakovanih lokalnih struktur glede tega, kaj naj bi jim program prinesel. Prispevke z novinarske konference so objavili lokalna radijska postaja, slovenski in italijanski program državne radijske postaje, spletna stran www.obala.net, na kateri so informacije o slovenski Istri, ter lokalna časnika Primorske novice in Žurnal.

Osnovna tema druge novinarske konference, 2. junija 2005, v Kopru, je bila, seznaniti javnost z zaključki posveta o izvedbi CPVO-ja. Koordinator programa je novinarje uvodoma na kratko seznanil z vsebino in namenom programa CAMP Slovenija, govorniki so povzeli svoje nastope, novinarji pa so na koncu izvedeli še, kaj so sklenili udeleženci posveta. Mediji so dan pred novinarsko konferenco prejeli napoved posveta, ki jo je objavila ena lokalna radijska postaja. Prispevki o novinarski konferenci so bili objavljeni v lokalnem časniku Primorske novice ter na slovenskem in italijanskem programu državnega radia.

2.3.2 Objave promocijskih člankov v tiskanih medijih

Takratni minister za okolje in prostor Janez Kopač je izpostavil projekt Celovito upravljanje z obalnim območjem v okviru projekta CAMP Slovenija v pogovoru za največji nacionalni dnevnik Delo 14. novembra 2003. Ministrova izjava je bila navedena v okviru poročila o 13. konferenci MAP – Sredozemskega akcijskega načrta v italijanski Cataniji.

Leta 2005 so bili objavljeni trije promocijski članki v časniku Podjetniški glas Primorske. Gre za lokalni mesečnik z naklado okoli 11.000 izvodov. Namenjen je samostojnim podjetnikom ter malim in srednjim podjetjem na območju severne in južne Primorske. Prvi članek je bil objavljen v februarški številki časnika. Bralci so izvedeli, da je januarja potekala prva delavnica SPSA, seznanili so se z namenom teh delavnic, vsebino in cilji programa CAMP Slovenija ter vsebino in predvidenimi rezultati posameznih podprojektov. V drugem članku, objavljenem v marčevski številki, je bila podrobneje predstavljena vsebina Regionalne strategije trajnostnega razvoja turizma. Opisani so bili rezultati, ki naj bi jih projekt dal, in izpostavljene tematike, katerim bo treba posvetiti več pozornosti. Tema tretjega članka, objavljenega v junijski številki mesečnika, je bila vsebina četrte delavnice SPSA.

26. aprila 2005 je bil v lokalnem časopisu Primorske novice z naklado 23.000 izvodov, ki objavlja novice s celotne Primorske, članek o vsebini delavnice o poteku priprave RZPR-ja. Članek povzema vsebino razprave ob predstavitvi poročila druge faze omenjenega projekta .

Finance, najpomembnejši državni finančni časnik, so 13. februarja 2006 objavile obširno predstavitev programa CAMP Slovenija v okviru predstavitve Regionalnega razvojnega centra Koper. Članek opisuje vsebino programa in podprojektov, način dela ter navaja sodelujoče partnerje. Posebej izpostavlja vsebino Regionalne strategije trajnostnega razvoja turizma .

2.3.3 Spletna stran programa CAMP Slovenija

Program CAMP Slovenija ima svojo spletno stran, ki je bila med njegovim potekom nadgrajena in dopolnjena. Njen naslov je: <http://camp.rrc-kp.si>.

Osrednja rubrika glavne strani so zadnje novice. V rubriki so objavljeni pomembni prihodnji ali pravkar zaključeni dogodki in na novo prispeli dokumenti (poročila, dokumenti, pomembni za tekoče ali prihodnje aktivnosti). V rubriki ostale novice so objavljeni pretekli dogodki minulih dveh oz. treh mesecev, v rubriki dogodki pa so nanizani pretekli dogodki minulega meseca in napovedi prihodnjih aktivnosti. Tako zasnovana glavna stran omogoča obiskovalcem vpogled v trenutno dogajanje in hiter dostop do dokumentov ali vsebine nedavno pripravljenih dogodkov. Sodelujoči pri CAMP-u se lahko na glavni strani seznanijo z vsemi prihodnjimi aktivnostmi, kar je večje zagotovilo, da se jih bodo udeležili. Dogodke si lahko zabeležijo in za te dni ne predvidijo drugih obveznosti.

Iz glavne strani so speljane povezave na naslednje podstrani: o CAMP-u, projekti, partnerji, dogodki, povezave, galerija, arhiv novic, karte, primeri dobrih praks in prijava.

Podstran o CAMP-u ponuja osnovne informacije o programu CAMP Slovenija, njegovih izvajalcih in podprojektih.

Na podstrani projekti so na kratko opisani vsi podprojekti, nato pa poimensko razdeljeni na horizontalne in individualne. Vsak podprojekt ima svojo podstran s podrobnejšim opisom, h kateremu so pripeti projektna naloga, fazna poročila, vabila, gradiva in zapisniki z delavnic.

Na podstrani partnerji so navedeni vsi partnerji pri programu, vzpostavljena je povezava s spletnimi stranmi UNEP/MAP, ministrstva za okolje in prostor ter občin. Našteti so tudi elementi organizacijske strukture: programski in projektni svet, sekretariat projekta in projektni koordinator. Vsak izmed slednjih ima svojo podstran, na kateri so opisane njegove naloge.

Podstran dogodki ponuja kronološki pregled vseh dogodkov v okviru programa vključno z napovedanimi aktivnostmi.

V podstrani povezave so povezave s spletnimi stranmi okoljskega informacijskega sistema ORIS, ki je rezultat istoimenskega projekta treh obalnih občin in Regionalnega razvojnega centra Koper; Regionalnega razvojnega centra Koper; okoljskega programa Združenih narodov (UNEP); Mediteranskega akcijskega plana (MAP); Prednostnega akcijskega programa (PAP/RAC); Modrega plana (BP/RAC); Regionalnega centra za odziv na onesnaženje morja (REMPEC) in posebnih zavarovanih območij (SPA/RAC).

Podstran galerija vsebuje fotografije z delavnic in dogodkov. V podstrani arhiv novic so shranjeni vsi objavljeni prispevki. Podstran karte ponuja pregledovalnik nekaterih prostorskih podatkov regije. V primerih dobre prakse je na ogled nekaj primerov dobrih praks na slovenski obali. Podstran prijava je namenjena internemu dostopu do spletne strani. Uporabljata jo administrator in tehnični sekretariat za vnašanje besedil in datotek na spletno stran.

Koordinator projekta je redno pripravljala obvestila o prihodnjih dogodkih, oddanih poročilih, ki si jih je javnost lahko ogledala, objavljal je delovna gradiva, namenjena članom projektne ali programskega sveta, novice o preteklih dogodkih, zapisnike sestankov, na strani pa so bile objavljene tudi druge novice, zanimive za sodelujoče pri CAMP-u. Širša javnost je bila tako redno

obveščena o potekajočih aktivnostih, članom delovnih skupin pa je bilo na vpogled gradivo za nadaljnje delo oz. odločanje na sejah.

2.3.4 Dvojezična publikacija

Novembra 2005 je bila izdana dvojezična, slovensko-angleška, predstavitvena publikacija projekta CAMP Slovenija. Javnosti je bila predstavljena na 14. rednem zasedanju pogodbenic Konvencije o varstvu morskega dna in obalnih območij Sredozemlja in njenih protokolov v Portorožu. Na barvni publikaciji je na kratko opisana vsebina projekta CAMP Slovenija in njegovih podprojektov.

3. ZAKLJUČKI

V okviru horizontalnega projekta Program sodelovanja javnosti, usposabljanja, javne promocije je bilo doseženih nekaj pomembnih rezultatov.

Sodelovanje:

- Slovenija se tradicionalno ponaša z vključenostjo javnosti v odločevalske procese na področju prostorskega planiranja, ki pa je pogosto preveč formalistična zaradi neustreznih metodoloških pristopov.
- Projekt CAMP in strukturiran Program sodelovanja javnosti ponujata nove pristope pri sodelovanju tako na ravni celotnega CAMP-a kot na ravni posameznih projektov.
- CAMP je predstavil nov pristop v okviru projekta Imagine – Sistemska analiza in analiza perspektiv trajnostnega razvoja s široko in večinoma vsebinsko vključitvijo deležnikov in ostale javnosti v oblikovanje strateških odločitev, kar so sodelujoči sprejeli z zadovoljstvom.
- Ta pristop se v Sloveniji uporablja tudi na drugih področjih strateškega planiranja, zato so sodelujoči predlagali, naj se metodologija uporablja tudi pri pripravi občinskih strateških dokumentov.
- Vpeljava te metodologije se priporoča tudi pri izvajanju tekočih nalog sodelujočih občin in sicer pri pripravi novih občinskih prostorskih planov na podlagi novega zakona o prostorskem načrtovanju.

Integracija CAMP-a v proces regionalnega razvojnega načrtovanja:

- Regionalno razvojno načrtovanje, ki vključuje gospodarske, družbene, okoljske in prostorske vidike, je glavni instrument usmerjanja trajnostnega razvoja v regiji z že vzpostavljeno upravljalno strukturo in razvejanim sodelovanjem.
- Med potekom projekta je bila posebna pozornost namenjena vključitvi v pripravo RRP-ja, ki je potekala sočasno.
- Zagotovljena sta bila komunikacija in posredovanje informacij/strokovnih gradiv, kar je pripomoglo k sinergiji med obema procesoma.
- Regionalno razvojno načrtovanje in izvedba RRP-ja sta zagotovili za nadaljevanje CAMP-a. Zato se priporoča integracijo CAMP-a v proces regionalnega razvojnega načrtovanja.
- Sprejet je bil predlog za vključitev CAMP-a v RRP. Za njegovo spremljanje naj se uporabi in ustrezno prilagodi upravljalna struktura RRP-ja.
- Poskrbi naj se za ustrezne finančne vire, predvsem iz evropskih Strukturnih skladov (v okviru prostorskega sodelovanja), kar je zagotovilo za uspešno izvedbo prednostnih nalog, določenih v okviru CAMP-a.

Izobraževanje:

- CAMP-ovi izobraževalni seminarji so podali nova spoznanja in izkušnje na področju prostorskega planiranja (planiranje s scenariji, strateška presoja vplivov na okolje, načrtovanje rabe morja).
- Trajnostni razvoj v posebnih sredozemskih razmerah je nedvomno izziv, obenem pa tudi priložnost za uvedbo novega programa na Univerzi na Primorskem.

Javna promocija:

- Med projektom je potekalo več promocijskih aktivnosti v različnih medijih.
- Spletno stran projekta bi bilo priporočljivo ažurirati tudi po njegovem zaključku in jo spremeniti v kontaktno stran za vsebine o upravljanju z obalnim območjem v Sloveniji.